VITAMINE D bij vrouwen vanaf 50 jaar met een laag fractuurrisico. Een dwarsdoorsnede onderzoek in vier huisartsenpraktijken.

Haio: VERSTRAETEN Evelyn , KUL
Promotor: MATHEI Cathy , KUL
Praktijkopleider: VERHAGEN Eveline

Context: In de populatie van 50 jaar en ouder kan men gebruik maken van de FRAX-online tool of de hernieuwde standaard Fractuurpreventie van het Nederlands Huisartsen Genootschap om het fractuurrisico te berekenen. Bij hoog fractuurrisico worden vitamine D supplementen automatisch voorgeschreven. Bij vrouwen van 50 jaar en ouder zonder hoog fractuurrisico dient er eerst een inschatting gemaakt te worden van de vitamine D status. Veralgemeende bloednames, ter inschatting van de vitamine D status, worden niet aangeraden.

Onderzoeksvraag: De vraag stelt zich of huisartsen een inschatting kunnen maken in deze populatie van de vitamine D spiegel (25(OH)D) gebruikmakend van een extra bevraging betreffende vitamine D opname via voeding en vitamine D productie via zonblootstelling.

Methode: Alle vrouwen vanaf 50 jaar met een globaal medisch dossier (N=188) die 1 van de 4 huisartsenpraktijken raadpleegden tussen 1 augustus en 31 oktober 2012 werden gevraagd deel te nemen. Patiënten met een hoog fractuurrisico werden uitgesloten. Een bijkomende vragenlijst over dieet en zonblootstelling werd afgenomen, waarna het 25(OH)D gehalte in het bloed werd bepaald.

Resultaten: Van de 119 deelnemers waren er 70% met een 25(OH)D gehalte <30ng/ml en 40% met een 25(OH)D gehalte <20ng/ml. Het aantal vitamine D tekorten was groter ($p<0.05$) in september en oktober, bij 70-plussers, bij overgewicht, bij minder dan 30? zonblootstelling per dag en in stedelijke praktijken. In de stad wonen had odds ratio (OR) van 6,8 (2.36 -19.66) voor afkapwaarde 20ng/ml en 4,9 (1.95 -12.36) voor afkapwaarde 30ng/ml. Bloedname in september-oktober had een OR van 4,5 (1.24 -17.32) voor afkapwaarde 20ng/ml en 3.6 (1.39 ? 9.51) voor afkapwaarde 30ng/ml. Op dezelfde manier had BMI >30kg/m? een OR van 4.2 (1.41 ? 12.35) voor afkapwaarde 30ng/ml, maar was er geen significant verschil voor afkapwaarde 20ng/ml. De gehele vragenlijst kon voor 71% van de ge?ncludeerden een 25(OH)D gehalte <20ng/ml en voor 76% van de ge?ncludeerden een 25(OH)D gehalte <30ng/ml correct voorspellen.

Conclusie: Dit onderzoek toonde een hoge prevalentie van hypovitaminose D bij vrouwen van 50 jaar en ouder zonder hoog fractuurrisico. Een vragenlijst als screeningstool kon niet weerhouden worden binnen het bestek van deze studie. Dit onderzoek toont wel dat huisartsen in stedelijke praktijken sneller vitamine D screening moeten overwegen zeker in de herfst- en winterperiode. Verder onderzoek naar causale factoren, de kosten-baten verhouding van veralgemeende bloednames en suppletie bij vrouwen van 50 jaar en ouder met een laag fractuurrisico is aangewezen.